

GORENJEJC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v »Zvezdi«.

Izhaja vsako soboto
zvečer

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inzerati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za poltisočino 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znatno popust. — Upravištvu naj se blagovoljno pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Po osmih mesecih.

Ravnokar je preteklo osem mesecev, odkar se je iz vroče krvi naših narodnih mučnikov porodilo novo življenje bratoljubja slovenskih strank v Ljubljani. Kdor je bil izmed tistih, ki je tedaj proročeval, da bo to bratoljubje, kakor se je porodilo, žipno zopet zamrlo, dne 20. majnika na shodu narodno-napredne stranke v ljubljanskem »Mestnem domu«, se je moral iz tega, kar je čul, prepričati, da se je njegovo proročanje — žal — le prehitro uresničilo.

Ne moremo se spuščati v podrobnosti tega shoda, ki za nas sedaj tudi nimajo več aktualnega pomena, toda začrtati je treba vsaj kopijo bistva tega shoda.

Znano je, da so se po 20. septembru klerikalci delali največje sovražnike znanega birokrata iz Bleiweisove ceste, najgorčenejše sodnike krvoprelitja in ne vemo, kaj še vse so počeli takrat ti lisjaki. Ne le vsa slovenska javnost, skoraj bi rekli ves svet je kar ostrmel nad takim nastopom kranjskih klerikalcev. Kdor je tiste dni primerjal pisavo »Slovenca« z ono »Slovenskega Naroda«, je moral nehote priznati, da »Slovenec« daleko prekaša svojega tovarša. Zdelo se je, da imajo klerikalci v Ljubljani kako svetovno menažarijo, pred katero po ukusu tingl-tanginov vpijejo na vse grlo: Le notri, tepci; le notri, slepci! Samo nekaj dni še! Notri vidite razstavljene občudovanja vredne prizore za bogove, kaj šele za take tepce, kakor so posteni zaupljivi Slovenci na Kranjskem. Razpisujemo velikansko ljubljansko darilo, kdor je v stanu razkrivati te prizore ter dokazovati, da smo hvaležni peku in nebesom, da so se ti dogodki doigrali baš ob času, ko smo mi krvavo potrebovali prilike, da zamoremo nagoto našega brezdomovinstva za časa dosege naših novih načrtov: gospodovati nad celo Kranjsko, zakriti s plaščem narodnosti.

Tega nam nihče ne bo dokazal, zato tudi brez skrbi zastavimo magari celo Ljubljano — — —

In šlo je mnogo zaupljivcev na lim, v prvi vrsti seveda zastopnik narodno-napredne stranke. Ali prišel je kmalu trenotek britkega spoznanja. Gorenjci! Vi se dobro veste, kaj se je godilo pri zadnjem deželnem zboru, ko je prvak kranjskih klerikalcev dr. Šušteršič javno branil, javno slavil tistega, katerega so sami malo prej že sramotno pribili na križ. V onem trenotku, ko je Šušteršič v deželnem zboru stianil baronu Schwarzu roko, ko ga je z roko ob reki spremil iz dvorane, so klerikalci javno in sramotno prelomili v krvi narodnih mučnikov porojeno vez slovenskega bratoljubja. In kakor so veliki nesramneži tudi veliki predrzneži, so tudi klerikalci porogljivo očitno priznali: mi smo vam povedali že zdavnaj, da je narodnost poganstvo in da ga mi kot blapci Rima sploh ne poznamo, mi smo desegli z vaše pomočje, kar smo hoteli, vi ste nam bili sredstvo za naše namene, sedaj so ti dosežani in sedaj vas tudi ne potrebujemo več. Vaša krivda je, da ste nam kot poštenjaki slepe zaupali! — To priznanje je bilo edino odkrito, dasi, kakor rečeno, nesramno-predržno. Od tedaj naprej se klerikalci niso prav nič več ženirali, začeli so na vseh črtah boj vničanja bratoljubja. Branili so kranjsko hranilnico, desegli, da je baron Schwarz ostal na svojem mestu in sklenili najtesnejšo zvezo z najljutejšimi sovražniki: ljubljanskimi kazinoti. Na vsakem shodu so blatili in sramotili narodno-napredno stranko, pri čemer sta se posebno odlikovala dr. Šušteršič in Jarc. In ko sta ta dva v zadnjem času nagromadila le preveč očividnih laži in obrekovanj, primerana je bila nar.-napredna stranka, da na javnem shodu razkrinka vse lumparijo, ki jo klerikalci uganjajo po svojih shodih. To pa je neznanco zabolelo klerikalca. Niso mogli ovreči Hribarjevih in dr. Noyakovih trditvev in dokazil, da so klerikalci

namenoma nesramno lagali. Zato pa so se izmislili uprav satansko maščevanje nad Hribarjem, da, več kot satansko, ker tudi živ vrag sam ne bi mogel biti tako zloben, kakor so se slovenski ljudski sleparji pri tem izkazali. Ti, ki so po 20. septembru v »Slovencu« grneli zoper Schwarza, Mayerja in Nemca, v resnici pa so javno odobraval, kar bi, če bi imeli le iskrico slovenskega čuta v sebi, nikdar ne smeli; ti, katerih vrhovni poveljnik, ljubljanski knezoškof dr. Jeglič, je ob odprtem grobu slovenskih žrtvev po nemških liberalnih listih javno dal objaviti, da simpatizira z ljubljanskimi kazinoti ter da se zgraža nad slovensko Ljubljano, ti, katerih kolovodja H. dr. Šušteršič — nekdanji nemški burš — je svoj čas sramotno prodal državopoborske mandate na Koroškem in Štajerskem ter izvojeval Nemcem mandat v kočevskem okraju; ti, ki so ravno ob času javno znanega razmerja slovenske napredne veštine z nemškimi veleposestvom po cerkvah, na shodih in listih javno sami proglašili, da je neredno poganstvo; tiste ljudje torej, ki se vse drugo, le ne Slovenci, so dali povod sodnikom slovenskega naroda, sli so k svojim zavzornikom Nemcem ter od njih izposlovali, da je znani nemški odvetnik dr. Ambrožič ob priliki svoje trgovske zbornice predložil svoječasno pogodbo omenjenega razmerja. Ali ne, to je več kot satansko, da so storili nekaj, kar je bilo že zdavno znano in tudi že zdavno pokopano, marveč le dejstvo, kako so našemili celo afero kot nekaj sramotnega za Hribarja in celo narodno-napredno stranko. To se je zgodilo 21. maja, torej ravno osem mesecev po rojstvu »narodne zveze«, ko sta na mrtvaskem odru ležali narodni žrtvi, nas spominjajoč, da je oni največja izdajica, ki bo odslej preko njih groba sramotil svojega narodnega brata. Recimo, da leži radi te, sedaj že zdavno brezvrednostne pogodbe, res kaka senca krivde na Hribarju, oziroma na vodstvu

PODLISTEK.

Binkošti — ustanovitev krščanske cerkve.

Po Lesarju.

Ko so bili apostoli binkoštno nedeljo prejeli obljubljenega svetega duha, stopi izmed zbranih apostolov Peter, njih poglavar, ter očita Judom veliko krivico, da so Jezusa pribili na križ in ga umorili. Potem začne govoriti o Jezusovem vstajenju in svoj prvi govor sklene s tem-le izrekom:

«Vedi torej za gotovo vas Izraelova hiša: da je Bog tega Jezusa storil maziljenca in gospoda!»

Ko so zbrani to slišali, presunjenega srca povprašujejo apostole, rekoč: »Bratje, kaj hočemo storiti...?« Peter pa jim reče: »Spokorite se in slaherna se daj krstiti v imenu Jezusovem v odpustanje grehov in prejeli boste dar sv. duha.« — In tisti, ki so sprejeli njegovo besedo, so bili krščeni. Zgodilo pa se je, da je bilo tisti dan okoli 3000 duš pristetih Kristusovim vernikom.

Kakor Peter, so tudi drugi apostoli z veliko močjo pričevali vstajenje Gospodove in veliko čudežev delali v imenu Jezusovem. Vsak dan se je pridružilo vernim veliko novih udov. Tako je postala prva krščanska občina v Jeruzalemu. In kakor jim je mojster-učitelj velel, razšli so se učenci v razne dežele in kmalu so ves svet napol-

nili s svojim oznanjevanjem. In one, ki so sprejeli njihove nauke, so krstili ter jih sprejeli v družbo vernikov. Na ta način so se ustanovljale po vseh delih sveta nove krščanske občine. Vse te ustanovljene krščanske občine, četudi so bile med seboj po seegah in jeziku različne, so bile po apostolih s srednikom in poglavarjem Petrom združene, torej le ena velika družina otrok božjih na zemlji, katero imenujemo: Kristusovo cerkev.

Varana.

(Ropič.)

Mlad doktor je stopil v vlak v prijaznem nemškem mestecu, da se po dolgem bivanju v tujini vrne zopet enkrat v svojo slovensko domovino, ki jo je ljubil tako zelo. Hrepenenje po svojih in sladke nade so polnile njegovo mladeniško dušo. — Le neka tajna bolelost se mu je vsiljevala neprestano ter kalila njegov notranji mir! Kaj ga je tako peklo, kaj je izvabilo iz njegovih prsi nekaj tako boleznih zdihljev — tega ni vedel nihče njegovih sopotnikov, in čimbolj se je trudil, da bi zadušil ono, kar ga je morilo — da bi vtopil one spomine iz preteklosti in one misli na bodočnost v morju nebeških upov, tem živješe so mu stopali pred oči. Šele, ko je zaspal, so zaspali tudi oni spomini, so izginile

tudi one misli — in zagledal je tam v daljini krasno oblečeno damo, ki je še nikdar preje ni videl, ki se mu je tako prijazno smehljala in mu hitela nasproti...!

Zbudil se je in njemu nasproti je sedela mlada, črno oblečena ženska. Nehote se je ozrl nanjo in opazil je, kako sta švignila dva ljubezniva pogleda mimo njega v stran. Bila je krasna ženska in njena elegantna obleka ji je pristojala tako dobro! Ali iz njenih oči je odsevala neka bolelost, iz njenega obraza si bral, da biva v njenem mladem srcu žalost in trpljenje! In one velike, sanjave, objokane oči so pričale, da je reva morda celo noč bdela, da je oni sladki spanec ni poljubljil, da so bile grenke solze njene tovaršice. Da, ako bi človek imel v svojih prsih kamen namesto srca, morala bi se mu zasmiliti ob samem pogledu!

V istem kupeju je sedel tudi priletel gospod s svojo soprogo, ki se je peljal k pogrebu svojega očeta na Gorenjsko. Soproga — radovedna Ogrka — je nagovorila mlado lepo spremljevalko in jo vprašala, ali se morda tudi ona pelje k pogrebu, ker je črno oblečena... »Žal, tudi,« je odgovorila v nemškem jeziku; »pred enim tednom mi je umrla sestra in sinoči ljubi oče...« Naprej ni mogla, solze so jej zalile oči; obrnila se je v stran, mlademu doktorju pa se je zasmil-

stranke; toda če so klerikalci kakor se sedaj bahajo, res boljši Slovenci, kakor so bili liberalci pred dosti leti, ali ni ravno radi tega, ker so boljši od onih, skrajno podlo, sramotno zanje, da svoje lastne brate, svoj lastni narod na tak satanski način na ljubo Nemcem izpostavljajo javnemu zaničevanju. Ali mi to sramota za nje, da, ko so se celo Nemci sramovali tega nizkotnega maščevanja, so ravno klerikalci prisilili Nemce, da se je ta brezpomembna stvar na tak škandalozen način uprizorila. Toda kaj hočete! Taka je ljubezen krščanskih socialstov do svojega bližnjega, taka je politična morala kranjskih klerikalcev, taka je narodnost rimskih hlapcev v Ljubljani! Slovenci, bodimo jim hvaležni zato samorazkrinkanje. Blato, ki so ga metali na nas, je padlo nazaj, mi pa neustraheno korakajmo naprej v boj za pravice slovenskega naroda!

Birokratizem državne železnice.

Naprošeni smo objaviti naslednji dopis:

Železniška postaja v Lescah je, kar se tiče njene lege, ena najlepših postaj južnega omrežja državnih železnic. V istini: vsak turist, sploh prijatelj prirode, ki je prepotoval le količkaj sveta, bo rad potrdil, da se ne nudi človeku kmalu s kake druge postaje tak pogled na planine, kakor je v resnici veličasten pogled in razgled na triglavsko pogorje in Karavanke z leške postaje. A nekaj primanjkuje tej postaji, namreč zadostne zdrave pitne vode. To je občuten nedostatek. Sicer je na tej postaji vodnjak, pa kakšen! Mnogokrat, ko se voziš skozi Lesce ali dosepeš z vlakom v Lesce, moraš opazovati, s kakim naporom so potniki, delavci in romarji gonili vodnjak, da so si čez dolgo časa s težavo nagonili malo rmenokalne smrdeče vode, s katero so bili v stanu v poletnem času si nekoliko za silo pogasiti žejo. Pa kaj zato, brzokone smatra gospoda tržaškega železniškega ravnateljstva hrvatske in slovenske delavce in romarje za manjvredne, kakor drugorodce! Teče že drugo leto, odkar radovljiški vodovod prav povoljno funkcionira, v občini Mošnje se nahajajoče vasi se kar pulijo za vodo tega vodovoda, s pomočjo dr. Lampeta se namerava speljati vodo celo v Ljubno nad Podnartom, v Lescah pa je celo vodovodna cev 5 do 8 metrov oddaljena položena od kolodvora, a železnica se niti ne gane, da bi si napeljala vodo iz vodovoda na kolodvor. Raje mirno gledajo, kako morajo v poletnem času potniki piti iz vodnjaka godljasto in smrdečo vodo. Kakor nam je dobro znano, je že bivši postajni načelnik g. Viktor Ječminek lansko leto delal na to, da bi bil dobil na kolodvor vodo iz radovljiškega vodovoda, a ves njegov trud je bil zaman. Baje je tudi sedanjí postajnačelnik g. Ivan Zupanc neprestano na delu, da bi dosegel isto, a tudi njegova prizadevanja so, žal, brezuspešna. Umejemo, zakaj; ta vodovod je čisto slovensko podjetje; misel, pridobiti radovljiškemu mestu in okolici zadostno

množino zdrave pitne vode, se je porodila v glavi prezasluzenega župana radovljiškega in deželnega poslanca dr. Janka Vilfana; no, to pa gospodom birokratom tržaške železniške direkcije najbrž ni pri srcu, ker je eden nevstrašenih boriteljev za pravice povsod zatiranega slovenskega naroda. S tem je povedano vse!

Pa še nekaj je krasilo železniško postajo v Lescah, kar jo, žal, danes več ne krasí! Tudi s takim krasom se daleč in daleč naokoli ni mogla ponášati nobena druga postaja, kakor postaja v Lescah! Pod streho verande kolodvorskega poslopja je leta in leta, mogoče ves čas, kar veranda obstoji, gnezdiło vsako leto po pet do deset parov lastovic. Kaj so izobražencu in prijatelju prirode, bi bilo odveč popisovati. Kako radostno jih pozdravljamo, kadar se na pomlad zopet vrnejo k nam! Saj je pa tudi ta ljubka ptica vsem draga. Radovljica se ne more ponášati, da bi le približno imela toliko lastavic, kakor Lesce, zato so Radovljčani v poletnem času nekoliko tudi radi teh lepih ptic zahajali v Lesce. Tik pred prihodom lastavic je dala letos kruta roka železniškega birokrata uničiti vsa gnezda, potrgati vse na strešne špire verande pritrjene deskice, na katerih so si mogle lastavice zgraditi svoja gnezda. Tako sedaj na postaji v Lescah ni več lastavic, pa tudi v Lescah jih je letos veliko manj, nego druga leta. Ko smo v restavraciji gospoda Ivana Legata slišali to novico, nismo mogli verjeti, da bi bila železnica zmožna ukreniti kaj takega, dokler se nismo na lastne oči prepričali o istinitosti te novice. — Sedaj vprašamo, čemu se v šolah učiteljstvo peha in trudi, da bi se razdiranje ptičjih gnezdov zatrl od strani mladine, ko na drugi strani birokratizem državnih železnic nemoteno odreja, kar je postavno prepovedano! Ali bi društvo za varstvo živali v Ljubljani ne moglo poseči vmes?

Poučni listek.

Nekoliko o naši ustavi.

Delokrog državnega zastopstva.

Dalje.

c) vgotovitev proračunov državnega gospodarstva, in zlasti vsakoletna dovolitev davkov, preskušanje državnih računskih zaključkov in rezultatov finančnega gospodarstva; dovolitev absolutorija; najetje novih posojil, konvertiranje obstoječih državnih dolgov, prodaja, premeba in obremenitev nepremičnega državnega imetka; postavodajstvo o monopolih in regalijah in sploh vse finančne zadeve, ki so skupne v državnem zboru zastopanim kraljevstvom in deželam;

d) uravnavna denarnih, novčnih in bančnih zadev, carinskih in trgovinskih zadev, kakor tudi brzojavnih, poštnih, plovstvenih zadev in drugačnih državnih občil;

e) postavodajstvo o kreditih, bankah, privilegijih in obrtih, izključivši postavodajstvo o propinacijskih pravicah, dalje postavodajstvo o meri in uteži, o varstvu znamk in vzorcev;

f) zdravstvena postavodaja, kakor tudi postavodajstvo za varstvo proti epidemijam in živinskim kugam;

g) postavodajstvo o državljanškem in domovinskem pravu, o tujski policiji in potnih listih ter ljudskem štetju;

h) o razmerah veroizpovedanj, o zborovalnem in društvenem pravu, o tisku in varstvu duševnega imetka;

i) vgotovitev načel pouka glede ljudskih šol in gimnazij, dalje postavodaja o vseučiliščih;

k) postavodajstvo o kazenski in policijsko-kazenski justici, kakor tudi o civilnem pravu, izključivši postavodajstvo o notranji uredbi javnih knjig in o takih predmetih, ki spadajo na podlagi deželnih redov in tega osnovnega zakona v delokrog deželnih zborov, dalje postavodajstvo o trgovskem in meničnem pravu, o pomorskem, rudarskem in fevdalnem pravu;

l) postavodajstvo o načelih organizovanja sodnih in upravnih oblastij;

m) postave, ki se imajo izdati in na katere se ondi sklicuje v izvršitev državnih osnovnih zakonov o splošnih državljanških pravicah, o državnem sodišču, o sodni, vladni in izvršilni oblasti;

n) postavodajstvo o novih predmetih, ki se nanašajo na dolžnosti in razmere posameznih dežel medseboj;

o) postavodajstvo, tiče se oblike obravnavanja zadev, ki so se s pogodbo z deželami, pripadajočimi ogrski kroni, določile za skupne.

Dalje prih.

Umetnost in književnost

Prokleta!... Roman, spisal Emile Richebourg.

Po E. Vacanovi prireditvi prosto poslovenil Janko Leban. 1909. Založil in prodaja Viljem Požgaj v Kranju. I. zvezek. Cena 50 vin. — To je naslov romanu, čigar I. zvezek je ravnokar izšel. Janko Leban piše v predgovoru doslovno: „Pričuóí francoski roman Richebourgov je Vacano preložil na nemški jezik, a jaz sem ga za Slovence prevedel l. 1885 v takrat izhajajočem „Ljubljanskem Listu“. Slovenskemu občinstvu, posebno ženskemu spolu, se je ta roman priljubil tako, da se je večkrat izražala želja, da bi se izdal v posebni knjigi. Ta želja se izpolnjuje šele letos, ko se mi je posrečilo najti založnika...“ Prvi zvezek — 96 strani obsežen — ima na čelu sliko, ko Jacques Mellier izganja od hiše in prekolne svojo nesrečno hčerko Lucilo, češ: „Proč s teboj! In vzemi na pot moje prokletstvo, jaz te proklinjam!...“ Založnik naznanja ob koncu knjige: „Prokleta“ izide v osemih zvezkih, in sicer je označeno nadaljevanje vsakega zvezka na zadnji strani. Ta zvezek romana „Prokleta“ se nadaljuje pod naslovom: „Volčji ubijalec prijete.“ — Vsi ti zvezki se dobivajo v vsaki knjigarni ali pa pri založniku V. Požgaju, knjigovezu v Kranju. Senzacionalni roman, ki se opira na resnične dogodke, ki so se vršili l. 1850, dobi gotovo obilo odjemalcev, posebno med nežnim spolom.

Gospodarski del.

Tedenski sejem v Kranju dne 24. maja

1909. Prignalo se je — konj, 174 glav domače goveje živine, — glav hrvaške goveje živine, 8 domačih telet, — hrvaških telet, 302 domačih prašičev, — hrvaških prašičev, — domačih ovac, — hrvaških ovac, — koz, — buš in — bosanskih volov. — Pitani voli 100 kg 64—68 K, na polovico 100 kg 58—60 K, za pitanje 100 kg 52—54 K, kumerni 100 kg 36—40 K. Pšenica K 13'50, proso K 7'75, rž K 10—, oves K 9—, ajda

lila v dno srca... Ni ga skoro na svetu, ki ne bi imel sočutja do trpeče mlade duše in tako je tudi naš doktor občutil zanjó nekaj posebnega in to tembolj, ker je tudi sam trpel... Razgovarjati se je začel tudi on žnjo in ona ga je pogledovala tako udano, tako zaupno, kakor da bi od njega pričakovala tolažbe in leka svoji ranjeni duši! Govorila je tako mehko; vsaka beseda je pričala, da mora bivati v ujej dobro, nepokvarjeno, četudi težko ranjeno in varano srce! Njen nežni, tih glas, njeni boječi, trepetajoči pogledi so naznanjali, da ji mora poleg velike očetove izgube težiti njeno dušo še nekaj drugega, skrivnega, česar pa ni mogla, ni smela zaupati nobenemu...

Vlak je drdral po koroških tleh. Črna dama je naenkrat vstala — šla je venkaj, stopila k oknu in se nalahno obrnila nazaj, kakor bi hotela reči: „Miadi gospod, pridi... Tebi, mislim, da smem zaupati svoje gorje in lažje mi bo pri srcu...“ Doktor jo je razumel, stopil je za njo in kmalu sta se pogovarjala prav zaupno. Roza Kovač! — „Ah, Vaše ime je slovensko, ali morda znate slovenski?“ „Žal, ne znam nobene besede! Moj oče pa, ki leži danes na parah, je znal slovenski, saj je bil Slovenec z Gorenjskega doma...“ je rekla gospica Roza napol glasno in debele solze so jej stopile v oči. „Ne plakajte, gospica, poto-

lažite se; saj veste, da se temu, kar mora biti, ne izogne nihče; morda boste našli na svetu kakega človeka, ki Vas bo čuval in varoval, kakor lastni oče, ki Vam bo nadomestoval njegovo ljubezen!...“ In stisnil jej je rahlo nežno roko, ona pa se je stresla in notranja bolest jej je zadušila vsako besedo...

V Št. Vidu sta izstopila oba. Po obedu jo je spremil doktor po krasni poti proti mestu... Veliko časa ni imel, ker je čakal na brzovlak, ona pa je morala hiteti, da prinese svojemu očetu zadnji pozdrav! Bil je tako lep pomladanski dan, ali onadva nista imela veliko od tega. Neka sveta žalost je polnila srca obeh! „Torej, gospica Roza, ali mi zaupate, kaj Vam teži poleg očetove smrti Vaše mlado srce? Pri obedu ste mi obljubili...“ — „Ali more na svetu kaj hujšega biti kakor prevaranje?“ — „Torej ste nesrečno ljubili?“ — Roza je umolknila, govorile so le njene solzne oči, on pa jo je razumel... „Ne obupajte, saj niste bila prva varana!“ — „Ah ljubila sem, in tri leta sem mislila, da sem ljubljena; šele tedaj sem spoznala, kako bitko sem se varala... skoro bosta minuli dve leti, odkar sem prišla do spoznanja; videla sem brezsrčneža še večkrat, toda ljubila ga nisem več, ali vendar je tako hudo, živeti s smrtno rano v srcu!“ — „Ne obupajte, gospica, saj ste še tako mlada in po-

vejte mi, ali imate vsaj malo upanja na lepše dneve po hudem viharju?“ — „Gospod doktor, jaz sem rojena za nesrečo! Poglejte, tamle gori sem se rodila in s petnajstim letom sem zapustila domovino in šla sem k svoji sestri v Gradec... Tu mi ni bilo naklonjeno drugoga, kakor hipni upi, težka prevara in bitko spoznanje!“ — Tik pred mestom sta se vstavila in ločitev jima je bila težka, kakor bi se bila poznala bogve koliko časa. „Kadar pridem v Gradec, Vas bom obiskal, gospica, ako mi dovolite!“ — „Me bode jako veselilo, samo ako smem upati...“ — Jaz Vas obiščem gotovo, toda prosim Vas, potolažite se, ne plakajte, meni je tako hudo!“ — Roza pa je zakrila z belim robcem solzeče oči in tako obupani zdihljaji so se ji izvili iz bujnih prsi... Njemu se je smililo ubogo dekle, objel jo je, ne brigajoč se za bližino hiš in ljudi ter jej pritisnil dva vroča poljuba na cvetoči ustnici... Roza se je plaho ozrla, potem mu je pa vrnila poljuba... „Z Bogom, gospod doktor, srčna hvala za Vašo prijaznost in ljubeznjivost...“ je rekla z napol jokajočim glasom in ga krčevito držala za roko, kakor bi ga hotela vprašati, bogve, ali se bova še kdaj videla... „Na svidenje, gospica!“ in hitela sta v nasprotno smer...

K 850, repno seme K 80—, fižol ribničan K —, mandalon K —, koks —, krompir K — za 50 kg, seme doma. detelje — vin.

Pristojbine za pisma iz Brazilije. C. kr. trgovinsko ministrstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se c. in kr. konzulat v Sao Paulo v Braziliji pritožuje, da prilaga domače tvrdke svojim pismenim vprašanjem po navadi za povratno poštnino le znamke za za 25 vin. Opozarja se, da znaša pristojbina za pismo iz Brazilije v Avstrijo 300 reisov = 45 vinarjev.

Trgovina z razstavnimi kolajunami. Zadnji čas nabirajo razni agenti udeležnike za naslednje zakotne razstave: mednarodno razstavo v Amsterdamu 1909, v Antverpi 1909, v Parizu 1909, v Rimu 1909 iz za več drugih. Gre za popolnoma brezpomembna, zasebna kupčijska podjetja, ki imajo večalimanj le namen kolajne razpečavati. Med njimi imajo nekatera še celo permanentno razsodišče, ki neprenehoma podeljujejo vsakovrstna odlikovanja proti plačilu. Dotične kupljene odlike seveda nimajo niti najmanjše vrednosti. Interesentom se nujno priporoča, da se vedno, predno kaj ukrenejo glede razstav, obrnejo do trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Kupčijske razmere v Bosni in Hercegovini. Deželna vlada za Bosno in Hercegovino naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se kupčijske razmere v Bosni in Hercegovini tudi ves čas konflikta s Srbijo niso v nikakršnem oziru neugodno predrugačile in da v trgovskih in obrtnih krogih ves čas ni bilo opažati nobenega vznemirjenja; temmanj je zategadelj tudi sedaj dan kak povod, dvomiti o mirnem razvoju kupčijskih razmer v teh provincah, marveč je nasprotno ravno pričakovati posebnega njih razcveta.

Dopust vojakom za časa žetve. Vojno ministrstvo je odločilo, da se za letošnje leto za čas žetve podeli dopust 4—6 tednov 47.000 vojakom, ki služijo aktivno v vojski. Dopust morejo dobiti sinovi malih posestnikov, ki so za čas žetve doma neobhodno potrebni. Kdor torej hoče, da dobi sina domov za omenjeni čas, naj pošlje prošnjo na oni polk, pri katerem sin služi; priložiti je treba prošnjo izpričevalo županstva, ki potrdi, da se prosilec bavi s kmetijstvom ter da res potrebuje sina doma za časa žetve. Brez takega izpričevala se ne ozira na prošnjo. Vojaki s takim dopustom imajo znižane cene na železnici. Prizadej naj se požurijo s prošnjami.

Njivski osat je eden iz med najnadležnejših in najškodljivjših njivskih plevelov, kateri se množi s semenom in s koreniki. Semena napravi silno veliko, katero vsled svoje lahkote veter na vse strani raznaša. Uničevati ga moramo zategadelj predno dozori. Najbolje storimo, da ga zatiramo zgodaj spomladi s pletvijo. Napleti osat je jako dobra in ukusna piča za prašiče. Ker pa osat, ko je bil enkrat oplet, zopet začne rasti iz korenika, ga je tudi pozneje oplet, kakor hitro se prikaže iz zemlje. Ako pa je osat že odrasel, se ga mora na vsak način izruti, predno začne cvesti. Ako ga n. pr. populimo v cvetju in ga damo na kup, nam seme tam dozori, katero potem veter dalje raznaša. Ta zelo škodljiv plevel naj se zatira povsod, kjer se ga dobi!

Koliko je vreden 1 hl gnojnice. To vprašanje je za kmetovalca precejšnega pomena, zato naj nam cenjeni bralci oprostite, da jih o tem nekoliko bližje seznanimo. Vrednost gnojnice je po svoji sestavi različna. 1 liter dobre gnojnice ima v sebi navadno 1,5 grama dušika in 5 gramov kalija. Računa se pa 1 kg dušika z K 140, 1 kg kalija pa 35 vinarjev. Iz tega sledi, da je 1 hl gnojnice vreden okoli 38 v. Vzemimo pa n. pr., da nam ena glava odrasle govedi naredi približno 7 l gnojnice na dan, znaša toraj njena vrednost v celem letu okoli 10 K.

Jajčje lupine se zmečejo navadno na gnoj. Ker imajo pa lupine v sebi dosti ogljikovo in fosforno kislega apna, storimo bolje, da jih shranimo ter na drobno zdrobimo. Dobro zdrobljene lupine krmimo perutnini, mladim prašičem in teletom. Kure, ki dobivajo lupin, neso veliko raje, in nikdar jajec z mehko lupino.

Dopisi.

Pismo iz Ljubljane.

Ljubljana, 26. majnika.

Dne 22. maja je po Ljubljani strašno smrdelo razstreljenega smodnika. Sredi „Zvezde“ je bila slovesna vojaška maša, a po in okrog drevereda vojakov več kot perja na kostanjih. Reklo se je, da slave slavno zmago avstrijske vojske pri Aspernu 22. majnika leta 1809. Mogoče, da je res tako. Oficijelni krogi o tem sicer niso ničesar, namreč oficijelnega, vedeli, zakaj niti ena javna oblast ni razobesila znaka oficijelnega slavja: cesarske zastave. Pač! Slovenski, to se pravi, kranjski deželni odbor je razobesil slovensko in cesarsko zastavo: zato dobi Šuklje posebno nagrado; koliko in od kod ne vem; toliko le mi je znano, da predsednik kranjske dežele — jaz mislim, da je še vedno baron Schwarz — ni pustil na deželni vladni palači ne

ene zastave razobesiti. Zato pa so jo razobesili Belgijci, na čigavo povelje, to je stalo v „Reservat-Befehlu“, ki mi ga še niso dali čitati; ampak videl sem, da nobena druga vojašnica — in za te je v Ljubljani bolje skrbjeno, kot za domače reže — ni razobesila cesarskih zastav. Celo naši vrli Janezi, ki so se bojevali pri Aspernu, so si najbrže mislili, da se Ljubljani bolje spodobita dan žalovati, nego praznovati; zanesljivo pa vem, da tudi slavni 17. pešpolk ni razobesil zastave. Da Slovenci zastav niso razobesili, se mi ne zdi tako čudno; prvič je izdala ta ukaz le nemška kazina in sicer izključno le za svoje goste, med katerimi vendar enkrat Slovence pogrešajo; drugič in slednjič naj bodo Slovenci veseli, če res dočakajo to čast, da jih bodo po vrsti vse porazobesili, ki si drznejo v Ljubljani nositi — turški fes. Turški fes nosijo sicer avstrijski vojaki — Bošnjaki, ali Ljubljancani bi morali bolje vedeti, da pomeni tako pokrivalo ob taki vročini „veleizdajo“, kakor pa ljubljanski kazinotje, ki so ljubljanske fesovce spravili v zvezo s Srbijo, kjer pa žalibog ne nosijo fesov. Tega pa ljubljanski Nemci in ž njimi vred njih „uradni“ organ „Grazer Tagblatt“, ki je radi teh fesov že vso tiskarno polomil, ne morejo vedeti. Saj niti jaz ne vem, zakaj sta obe državni gimnaziji na povelje „Grazer Tagblatta“ dijakom prepovedali nošnje fesov. Če se je to zgodilo le radi veleizdaje in prevelike vročine, vse priznanje slavni gospodi! Pravijo pa, da bodo fesi zopet oficijelno dovoljeni, ko se kranjski klerikalci poturčijo, ali vsaj ko zasedejo Bosno in Hercegovino. Tedaj tudi škof ne bo nosil več Miklavževe kape, ampak...

Ampak sem hotel reči, da me je neznošen smrad smodnika zanesel na ljubljanski grad, kjer pa v svojo grozo naletim na — kanone. Brr! kar izpreletelo me je! Zrela treh kanonov so bila namerjena na — Belgijce, a ono četrtega na vladno palačo. Slišite, kaj takega! „Za Boga, gospodje, zavpijem nad topničarji, kaj pa vendar mislite, moje najljubše prijatelje mi greste s streljat kanoni!“ Tedaj pristopi k meni velik gospod z dolgo sabljo, pa mi pojasni stvar. Najprej gospod, bi Vas dal zapreti, radi umešavanja v uradno poslovanje, o čemur bi Vas morala ljubljanska policija poučiti iz slučaja jurista Z., ki je le malo zažvižgal, pa so ga za „kravatelj“ prijeli ter aretirali, in jurista E., ki je izkušal to očitno nespোরazumljenje pojasniti, pa so ga hoteli radi umešavanja kaznovati. Ampak ker vidim po Vašem klobuku, da niste „veleizdajec“ fesov, Vas to pot še pardoniram, obenem pa zagotovem, da se Vašim prijateljem tam doli ne bo ničesar hudega zgodilo. Vedite namreč, da imajo gospodje tam doli v belgijski vojašnici banket v proslavo zmage pri Aspernu, in da mi tu gori za to ves dan stradamo brez menaže, da oddamo, ko ugledamo signal, 24 slepih strelav, takozvanih „Salutschüsse“.

Oni 4. top pa ni namerjen na deželno vlado, ampak na našo vojašnico, to pa nekaj zaradi tega, da bode naš kuhar dol zvedel, da še nismo tu gori umrli lakote. Tako je! Zdaj pa prosim proč od kanonov zakaj...? Prijazni gospod še ni izpregovoril celega stavka, že zapatim od Belgijcev dano znamenje in kot bi trenil, začno topovi pokati, da se je ljubljanski grad kar stresal pred njimi. Hitro se umaknem za grad, kjer se obrnjen proti Šišenskemu hribu zamislim na dogodke 100 let nazaj. Ravno tega dne, morda ravno ob tej uri so pokali kanoni ne slepe „Salutschüsse“, ampak „scharf“ proti Francozom, ki so stali tamkaj nasproti nad Švicarijo in nad „razgledom“ ter pošiljali smrtonosne svinčenke in kroglice dol v mesto in sem gor na grad. Posadka je obstojala nekaj iz mojih rojakov, nekaj pa iz graničarjev. Poveljnik posadke je bil 80 let stari onemogli feldmaršallajtnant Moitelle. Kroglice švigajo semtertja... zdramim se. Zazrem visoko na stolpu vihrati ponosno cesarsko zastavo. Ali glej, naenkrat stoji zopet podoba 22. majnika 1809 pred menoj. Po stolpu se prikaže bela zastava. Streljanje tuintam prekine. Francoski odposlanci se prikažejo na gradu. Ne posvetujejo se dolgo s poveljnikom... boječji Moitelle preda brez nadaljnega boja grad in posadko in ž njima vred celo Ljubljano. Ali naenkrat, kaj je to? Posadka prične znova streljati na sovražnika. Divji kriki, kletve, grožnje nad srmatno predajo. Francozje od vseh strani naskočijo posadko in grad. Ljut, na strani posadke obupni boj... kmalo je vse končano. Uporna posadka je razorjena, deloma pobita, deloma vjeta, a gori raz stolp zavihra — francoska zastava. Tako je padla Ljubljana Francozom v roke. A daleč tam čez hribe in dole se vrši ob istem času ljuti boj pri Aspernu. Tudi ta se končava. Hrabri junak avstrijski nadvojvoda Karol se s svojimi vrliimi bojovníki vrača zmagonosno kot zmagovalc doslej nepremaganega Napoleona. Ljubljana in Aspern, kaka razdalja in pa kaka razlika ob eni in isti uri, enega in tistega dneva! In ko se ozrem dol po mestu, ker vidim vihrati cesarske zastave na belgijski vojašnici, le na hišah nemških nacionalcev in le na palači deželnega odbora kranjskega, tedaj... Tedaj se naenkrat domislím, da bi bilo škoda papirja, če bi še dalje mislil na tega hudirja. Črnogledec.

Štreberji in drugega nič, ali ne?

(Dopis z Bleda.)

Ena v zadnjem času najmarkantnejših in najbolj priljubljenih prikazni na Kranjskem, ki šteje 99 stotink slovenskega prebivalstva, je brez dvoma nemški baron Božidar Schwarz. Na njegovem odgovornem in važnem mestu ga drži pokoncu najmočnejša stranka v deželi, S. L. S., s katere je najintimnejše zvezan, katera pa zato dobiva od njega bogate nagrade. Nekaj časa sem temu onemoglemu starcu temni njegova slava in popularnost v deželi. Zakaj, to sam najbolje ve in čuti. Sedaj se mu je pa naenkrat zahotelo, da se zopet rehabilitira. Čutil je v svoji notranjsini nujno potrebo, da pride po dolgem času vnovič v dotiko z ljudstvom, katerega neizrečeno ljubi in za katerega skrbi prav očetovski. V to svrhu si je izbral našo lepo Gorenjako. Minuli četrtek zjutraj je počastil s svojo baronsko navzočnostjo biser kranjske dežele, naš divni Bled. Ali je to storil iz lastnega nagiba, ali pa vsled prigovarjanja njemu podrejenih organov, tega ne ve povedati ljudska govornica.

Glas je šel predvečerašnjim po gorenjski deželi, sicer ne glas, ki napravi mogočno svoje odmeve, tudi niso vrabci na strehi čukali in oznanjevali prevesele novice, da se vozi po gorenjski slovenski zemlji mož, ki vsekakor zasluži največje naše spoštovanje, pač pa — iz vsega se da sklepati — silijo na dan vprašujoči, dozdevajoči in skrbeči pomisleki, kaj je gnalo tega nemškega barona, da je šel hladit svojo trudno glavo na Bled. Ljudje sicer pravijo, da dosedaj še niso videli, oziroma slišali, da bi bil kdaj baron Schwarz se potrudil in posetil to naše zdravilišče, katerega se najbrže namenoma izogiblje in nosi raje svoje groše poleti v nemške Tirole, kjer je doma. Izpodbiti pa se ne da dejstvo, da je bil te dni na Bledu in s tem moramo računati. Torej čujmo!

Dopolodne ob pol 10. uri se je pripeljal na Jesenice, kjer ga je pozdravila neka čudna, skoro bi rekli, nemško-klerikalna deputacija pod vodstvom neizogibnega gerenta Čebula. Zastopano je bilo tudi učitelstvo, katero je menda od radovijskega glavarja dobilo ukaz, da se mora priti poklonit deželnemu predsedniku in „izraziti svoje želje“. Da ni manjkalo Pongraca, je samoočebno umevno. Gerent Čebulj in nadučitelj Sedlak — tega je svoj čas poslala vlada na Jesenice, da bo napravil tu red, kakor se je sam okrog bahal — sta ga po svojem pozdravila in ceremonija je bila končana. Z Jesenic se je peljal deželni predsednik na Bled, kjer ga je v sprejemni deputaciji pozdravil župan Rus. Čudno je bilo videti, ko so vsi člani deputacije držali v rokah klobuke, kakor da bi stali v cerkvi. Mislili so, da je prišel odrešenik kranjske dežele. Na Bledu je bilo razobesenih komaj 10 zastav.

Kakšen pomen je imel prihod Schwarz na Bled, pravzaprav se danes ne vemo! Bled tiči do glave v dolgih in Schwarz naj pomaga z denarjem, to je bil tudi namen sestanka, ki se vršil v Zdraviliškem domu. Omenjeni sestenek, ali bolje rečeno, sejo raznih občinskih odborov in organizacij, otvoril deželni predsednik in pozdravi navzoče člane, katere zagotovi, da hoče pospeševati želje Blejcev glede povzdige letovišča, oziroma zdravilišča. Mož govori zelo slabo slovensko. Za njim se oglasi k besedi župan Rus: Ribno in Gorje sta za to, da pride na razgovor vodovod, ki je nujno potreben. Nadalje razloži pomen dobre vode v higijeničnem oziru, kajti kjer je voda slaba, tuji ne ostajajo dolgo. Velike važnosti je vodovod tudi za poljedelstvo in glede morebitnega ognja. Regulacija vasi je potrebna, ceste in pota so v neredu, kar napravi na tuje slab utis. Treba je napraviti drugo luč, mislilo se je že na svojo elektranjo, a v movejšem času se tuje, da se napravi elektrarna v Mostah, v katero pa ima govornik malo zaupanja. Neobhodno potrebna je erarična pošta in telefonska zveza in vpeljava še enega poštnega urada blizu kolodvora. Železnični minister in trgovinska zbornica sta to že obljubila, a obljube se še niso izpolnile. Napraviti se mora tudi bolnica in ubožna hiša, ki bi stala 30.000 K, ker je prejšnja ubožnica pogorela. Vse to pa stane ogromno denarja in vlada naj izpeštuje v to svrhu brezobrestno posojilo.

Drugi govornik dr. Ferjancič povdarja važnost javnega kopališča, ledišča in javnih stranišč. Pri jezuru je treba napraviti pristanišče za ladje. Vlada naj pomaga z denarjem. Za povzdigo tujakega prometa je važne tudi drsališče. Prešel je na razgovor tudi nakup gradu in bilo bi zeleti, da bi dala država podporo. Kar se plačuje na takšah, vzamejo obrusti od skrajno zadolžene zdraviliške hiše in stroški godbe, za vse drugo ni denarja. Major Stuhli apelira na deželnega predsednika, če bi bilo mogoče dobiti brezobrestno posojilo. K vsem tem prošnjam omeni Schwarz, da bo storil vse, kar bo v njegovih močeh. Nastopi še več govornikov, izmed katerih je posebno omeniti gorjanskega župana g. Jana, ki je kratko, a jako dobre govoril. Pri vseh prošnjah in razpravah se je prezlo kmečki stan, edino g. Jan se je potegnil za kmeta. Videlo se je, da so navzoči kmetje nekač nezadovoljni. Po seji se je vršil banket, ki pa ni imel prav nič zanimivega na sebi.

Iz vsega povedanega je torej razvidno, da so nekateri ljudje, ki bolehalo na izgubljeni in po-

trebni popularnosti ter na streberstvu, vprizorili pravo komedijo in zmlatiti na cente prazne slame.

Iz Cerkljan. Na povabilo naše kmetijske podružnice so se zbrali zastopniki raznih naših podružnic po Gorenjskem na skupen dogovor zaradi ustanovitve ožje skupne zveze kmetijskih podružnic na Gorenjskem. Ta nameravana zveza podružnic se opira na § 27. družbenih pravil, tretji odstavek, ki se glasi: «V dosegu skupnih agrarnih koristi in v prosepah enakih zemeljskih vrst se sme dve ali več podružnic s privolitvijo občnega zbora združiti ali pa osnovati širšo zvezo podružnic.» Temu sestanku je predsedoval zastopnik podružnice v St. Jurju g. Golob, za podpredsednika je bil izvoljen načelnik podružnice na Primakovem g. Fran Luznar in za zapisnikarja načelstveni član g. Josip Benedik iz Strazisca. Korist in potrebo take zveze je utemeljeval g. Jenko. Rekel je, da je treba naše podružnice poživiti, spraviti v nje več samozavesti, ognja in navdušiti člana, da se s ponosom imenujejo člani kmetijske družbe. Potrebe gorenjskega dela dežele so popolnoma drugačne kakor n. pr. dolenskega. Čisto umevno in naravno je, da bo imel oni del dežele večje koristi, ki se bo za potrebe svojega okoliša bolj brigal. Kmetijska družba je organizacija, ki nanjo gledajo kmetje z zaupanjem, s ponosom, kar je naravno, kajti, kar je ona storila za kmečki stan, se ne da lahko povedati. Storiila bo pa še mnogo več, ko bo imela oporo v zaupanju, v zvestobi do nje, in ko jej bodo dajali člani podružnic na svojih javnih zborovanjih, ono zaslonbo, da družba na zgoraj lahko pokaže: to zahtevajo naši člani, to je nujna potreba za zboljšanje kmečkega stanu. Zveza podružnic je potrebna da se med člani poglubi kmečka zavest, ljubezen do tega stanu ter se da družbi večja moralna moč v dosegu njenih namenov. — Nadalje je govoril se o podrobnem gospodarskem načrtu, ki ga bo treba sestaviti o nalogah nameravane zveze, ter je stavil v tem zmislu resolucijo, da naj se zbrani zastopniki izrečejo za tako zvezo, ki je bila pri glasovanju tudi soglasno sprejeta. Dalje je govoril se g. Luznar, ki je rekel, da je med kmeti res že enkrat potreben osebni stik, da je potreba vedno večja po izobrazbi, zato naj se v podružnicah prirejajo vsaj v zimskem času redni mesečni shodi. Podružnice naj bi med seboj govornike zamenjavale. — G. Mihael Poličar iz Naklega je zastopal ravno tako mnenje, da bodo imele podružnice mnoge koristi od zveze, ki bi bila glasnik med glavno družbo in podružnicami. — G. Ivan Pipan iz Vižmarjev je priporočal, da naj delujejo tudi razne kmečke zadruge roko v roki s podružnicami, ter se je posebno zavzemal za kmetijske shode. — Končno je poročevalec opomnil, da se v raznih krajih deluje v tem zmislu, da podružnice izpolnjujejo zadruge in obratno. Zadruga oblika je zato pripravna in potrebna, ker nudi v deležih in poročstvu, da se lahko dobe potrebna denarna sredstva. V pravem zmislu pa imenujemo samopomoč le takrat, kadar se ustvari kmetijstvu koristno podjetje z doma pridobljenimi in skupaj zloženimi denarnimi sredstvi, kjer požrtvovalno sodelujejo izobraženi člani. — Razmotrivalo se je vprašanje, ali naj izvoli vsaka navzoča podružnica svojega zastopnika v pripravljalni odbor, ali naj se voli skupno izmed navzočih. Ker je obveljalo zadnje mnenje, se je soglasno izvolil naslednji pripravljalni odbor: Fr. Luznar, Josip Golob, Mihael Poličar, Jos. Benedek, Fr. Kržič, Ivan Pipan in Jožef Jenko. — Predsednik je zahvalil navzoče za udeležbo — bilo jih je okrog 60 — ter je zaključil zborovanje z željo, da se ustanovnega občnega zbora prav obilno udeleže se drugi, danes nenavzoči člani. — Potem se je takoj posvetoval pripravljalni odbor, ki je za predsednika izvolil Jos. Jenka, in se je dogovoril, da se ustanovni občni zbor skliče na dan 1. junija, t. j. binkoštni torek ob eni popoldne v veliko dvorano hotela «Nova posta» v Kranju. Sklenilo se je naprositi g. cesarskega svetnika G. Pirca, kot potovalnega učitelja, za predavatelja in pripraviti za ta dan potreben načrt za povzdigo gorenjskega kmetijstva, ki se bo po njem v bodoče ravnati in ki bo program zvezanih gorenjskih podružnic. — Ker bo shod javen, je upati, da bo udeležba od strani posestnikov prav obilna. Že to naj si vsakdo šteje v dolžnost, da bo gotovo pričujoč.

Radovljiške novice.

— Starsi, pazite na otroke! Dne 24. t. m. so pogrešali pri Stihertu po domače «Rozmanu» na Lipnici št. 6, dveletnega fantička Franceta. Okrog poldne je pa gnal domači hlapec konje na napajališče ob Kolnici. Kar opazi ob kraju nek predpasnik, stopi bližje, hotet se prepričati, kaj da je. Potegnil je iz vode utopljenega fantička. Žalost starišev je velika. — Odsek za napravo električne centrale ob Završnici se je sesel prvokrat dne 19. t. m. v restavraciji R. Kunstlja v Radovljici, da si izvoli ožji odsek, ki naj pripravi vse potrebno glede centrale. Predsednikom je bil soglasno voljen naš marljivi župan, deželni poslanec dr. J. Vilfan, njegovim namestnikom nadučitelj Franc Rus-Bled, a zapisnikarjem župnik J. Potočnik. Ta ožji odsek je imel dne 27. t. m. sejo na lici mesta ob Za-

vračnici, kjer sta podala strokovni poročili dosednji posestnik tega projekta I. Tobell in inženir I. Janesch. Nad vse zanimivo je bilo poročilo inženirja Janescha, ki izide najbrže tudi še posebej tiskan, da ga dobe v roke vsi oni, ki se zanimajo zato prekristno napravo, ki bo naravnost nekaj uzor-električnih naprav. Ako nas znamenja ne varajo, se prične z deloma v najkrajšem času. Upajmo, da ne bo deželni odbor delal posebnih težav in da se bo vsaj v tem slučaju postavil na nepristransko stališče.

— «Mestna hranilnica» je izdala svoje letno poročilo o računskem zaključku v l. 1908. Ker je tudi letno poročilo «radovljiške posojilnice» v tisku, spregovorimo prilično o obeh zaključnih obširnejši v eni prihodnjih številkah «Gorenjca».

— Nenavadni užitek nam je nudilo bralno in pevsko društvo «Triglav» s zabavnim večerom, ki ga je priredilo to društvo v soboto dne 22. t. m. Program tega večera je bil kaj srečno izbran, kajti pevske točke so obsegale skladbe naših najpriljubnejših skladateljev in sicer: E. Adamič je bil zastopan s mešanima zboroma «Fantu» in «V snegu», dr. B. Ipavec z mešanim zborom «Ej tedaj», Nedvedova večno lepa «Naša zvezda», Jenkov ljubki ženski zbor «Na tujih tleh», Laharnarjev mešani zbor «Kadar mlado leto» in ponarodelo živahno «Oj, tam za goro» našega priljubljenega Osk. Deva, kakor tudi za nas pač najbolj umljivo «Na planine». Domači pevski zbor pomnožen s priznanimi pevkami- učiteljicami iz okraja je pod vodstvom pevovodje Z. Smigovcem rešil dovršeno svojo težko nalogo. Iz vsega petja se je kaj lahko dalo spoznati veliki vpliv Hubadove šole in naša iskrena želja je, da nam ostanejo tako domače pevske moči kakor tudi gospice pevke zveste — da dobimo v najkrajšem času zopet — tak užitek.

Očarala sta nas ta večer «umetniški par» gd. Mina Medičeva in g. Rožanc iz Lesec, ki sta izvajala težki skladbi za glasovir in gosli «Zdenkov sen» iz opere Dalibor in «Iz čeških dedin» (zmes narodnih čeških pesmi). Ne vemo, komu bi dali prednost. Kdor ju je slišal, zaželel si je slišati ju zopet in zopet, kar je pričal tudi frenetičen aplaz koncem dokončanega igranja, da sta morala ponavljati svoja izvajanja.

Dalje smo videli na odru naše «stare» igrake in igrake, ki so vprizorili burko «Berite Novice». Ne glede na male nedostake, je bila igra dovršeno vprizorjena, le želeli bi malo izrazovitejšega govora in živahnejšega kretanja. Umestna se nam zdi pa vsekakor prošnja, da naj se v bodoče pri takih — lahko rečemo elitnih večerih, dene na program kaka modernejša in duhovitejša burka, ki bo imela pač tudi potem večji vpliv na tako izbrano občinstvo, kakršno je bilo ravno ta večer, akoravno je gotova gospoda, ki se menda naslaja le ob nebeskih glasovih — mislila, da se ne sme podati med slojeve nižje vrste, ki so zastopani v bralnem in pevskem društvu «Triglavu». — Omenjamo le, da je prihitelo nad 40 okoličanov na ta večer in vračali so se zadovoljni z željo, da naj kmalu zopet kaj takega priredi «Triglav».

Deželni predsednik baron B. Schwarz je obiskal dne 27. t. m. v spremstvu okr. glavarja E. Küniglina in okraj. glavarja v Radovljici Fr. Zupneka Bled. Pri tej priliki se je poklonil deželnemu predsedniku na povratku z Bleda občinski zastop mesta Radovljice po posebni deputaciji, obstoječi iz 6 obč. odbornikov na koledvoru v Lescah. Deželni predsednik je obljubil deputaciji, ki mu je izrekla razne želje, podpirati po možnosti izražene želje in upa, da se bo doseglo marsikaj, kar bo v korist radovljiškemu mestu.

— Vsi led pretepa v smrt. V torek na večer so se sporekli zidaraki delavci — po večini Lahi — v Predtrgu med seboj. Pri tej priliki je sunil podjetnikov sin Šturma nekega svojega pajdaša, ki je bil znan pod imenom Žani z nogo v trehuh. Nesrečneža so dobili potem v četrtek zvečer mrtvega na domačem skednju. Obdukcija je pokazala, da je bil sunec tako silovit, da je pretrgal poškodovancu čreva, vsled česar je nastopila smrt. Šturma so zaprli, ki priznava svoje dejanje.

— Vilfanova kočna na Begunjsčici je za binkoštno praznike že otvorjena. V njej se nahajajo že oskrbnik, ki lahko postreže z vsemi potrebnimi jedili, kakor tudi pijačo došlim turistom. Sicer je flora še po vašnji v spanju in tupatam še dokaz snega, vendar je razgled vsled čistega zraka nenavaden in poset Begunjsčice ravno v tem času prav priporočljiv.

— Vojaški nabori za radovljiški okraj se vrše te dni, namreč 28. in 29. maja ter 2. junija. Včeraj so jih potrdili od 163 stavodolžnih 48 fantov.

— Otroška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda. Na zadnjem občnem zboru ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda se je na predlog tajnice g. Kr. Fajdigove osnovala otroška ženska podružnica naše dične šolske družbe. Odbor je razposlal nabiralno polo z navduševalnim nagovorom do onih slovenskih obitelj; v katerih se nahajajo deklice. Temu pozivu se je dosedaj odzvalo že 16 članic in se je nabrala že lepa svotica. In tako imamo v Radovljici tudi otroško žensko podružnico, katere zmoter je že v otroškem srcu buditi čut narodnosti. — Opomba uredništva: Zeleti bi bilo da slede temu narodnemu vzgledu rodoljubkinje tudi drugod na Slovenskem.

V Kranju, dne 29. maja 1909.

Razmerje glasov v novem štajerskem dežel. zboru bo sedaj, ko so tudi trgovske in obrtne zbornice volile nemško-liberalno oziroma nacionalno, naslednje: 49 nemških svobodomislecev, 18 krščanskih socialcev z dvema škofama, 13 Slovencev (12 S. K. Z., 1 liberalcev), 5 socialnih demokratov. Nemška svobodomiselnina večina znaša torej 11 glasov, za 7 manj, kot v prejšnjem deželnem zboru.

Letošnje velike cesarske vaje se bodo vršile na zapaguem Moravskem; udeleži se jih prvi in drugi vojni zbor ter del devetega vojnega zbora.

Štrajkovski zakon v turškem parlamentu. Interesantna debata se je razvila v turški poslanski zbornici povodom predloga, da vlada napravi načrt delavskega koalicijskega zakona. Notranji minister Ferid-paša se je protivil temu predlogu, češ, socialistične ideje bi bile za turško državo, ki v notranjem se ni utrjena, prava nesreča; omenjal je tudi štrajk na orientalski železnici, ki si ga je Bolgarija na škodo Turčije izkoristila. Zbornica se ni pridružila ministrovim izvajanjem in je predlog sprejela.

Nameravan atentat na carico — vdovo. Iz Benetk se piše: Italijanska policija trdi, da so zarotniki, katerim je prišla na sled, nameravali atentat na carico-vdovo Marijo Feodorovno, ki se je mudila v Italiji. Dobila je baje iz Rima več grozljivih pisem, pa je včeraj nenadoma odpotovala čez Alo na Tirolsko. Policija je aretirala več oseb, ki so žvižgali (!) pri odhodu carinje ter je izvršilo več hišnih preiskav.

Novičar.

Ljudska galerija v Kranju. Jutri, v nedeljo, dne 30. t. m. ob 10. uri popoldne se zopet otvori ljudska galerija v Narodni čitalnici v Kranju, in sicer četrta serija. Obsega pa tele slike: Moric pl. Schwind: «Roža»; Jul. Falat: «Sanke»; Adrian Ludovik Richter: «Iz Krkonosov»; Moric pl. Schwind: «Samotar napaje konja»; Vasilij Vereščagin: «Ruska beračica»; Maksimiljan Lenz: «Zivljenje»; Adrian Ludovik Richter: «Na hribu»; Albrecht pl. Keller: «Knjiga s slikami»; Ernst Lieberman: «Študenček v gozdu»; Ferdinand Ruszczyk: «Mast»; Maks Giese: «Vrvarna»; Peter Pavel Rubens: «Beg v Egipt»; Mihael Munkaczy: «Nevihla na pusti»; Wiliam Hogarth: «Prodajalka morskih pajkov»; Giovanni Bellini: «Mrtvi Kristus»; Maks Švabinsky: «Pod solčnikom»; Claude Monet: «Edvard Manet v vrtu»; Jan van Dyck: «Madonna iz Lucce»; Bartolome Murillo: «Janez Krstnik»; Ilija Jefimovič Repin: «Anton Rubinstein».

Pri koncertu, ki se vrši dne 19. junija zvečer ob 7/9. uri v sokolski telovadnici v Kranju, sodeluje čitalnični pevski zbor, ki je rade volje prevzel tudi aranžma tega koncerta, učiteljstvo krajskega okraja in godbeni klub «Sloga». Solo točke so v najspretnjših rokah. Dr. B. Ipavčev «Če na poljane rosa pade» in J. Hätze-jevega «Pastirja» poje gospa Anica Pirnatova. Gospod Karel Mahkota iz Trsta nastopi kot baritonist v Saltnerjevem samospevu «Zaostali ptič» in v pesmi «Arija kneza Gremina» iz Čajkovskijeve opere «Olegin». «Legendo» za solo na goslih igra gospod Stanko Sajovic. Skladatelj gospod Oskar Dev, sodnik v Škofji Loki, spremlja soliste na klavirju in vrhutega krasen A. Dvorakov dvospev za ženski zbor «Prstan». Godbeni klub igra overturo k Verdijevi operi «Rigoletto» in spremlja B. Smetanov «Zbor meščanov» iz opere «Prodana nevesta». Za moški zbor sta določeni pesmi I. Aljažev «Na dan» z bariton-solo in Vogričeva «Lahko noč». Mešani zbor poje najlepšo Foeersterjevo skladbo «Ljubica» in najnovejše delo E. Adamičevega «Zaman pod oknom», ki se doslej sploh še ni nikjer pela. — Vzpored in besedilo pesmam se odpošlje vabljenim na dom. Ker se zanimajo za ta koncert v mnogih krajih na Gorenjskem, in ker se udeležujejo tudi meščani mesta Kranja vedno zlasti pevskih prireditelj prav mnogobrojno, zato se gotovo uresničuje naše želje, da bo dne 19. junija koncertna dvorana polna glasbe ljubečega občinstva.

Društvo za varstvo otrok in oskrbo mladine za sodni okraj Kranj ima svoj redni občni zbor v ponedeljek teden, dne 7. junija t. l. ob 4. uri popoldne v prostorih c. kr. okrajnega sodišča v Kranju (št. 9.) Vspored občicajen. Z ozirom na veliko važnost društva je pričakovati obilne udeležbe ne samo iz Kranja, ampak tudi iz okolice.

Išče se gorski vodnik, ki bi peljal večjo družbo flatnih ljudi binkoštno nedeljo popoldne na Golico. Plača po dogovoru. Tura se utegne raztegniti tudi na Blaško jezero, Celovec, Železno kapljo, Belo, Jezersko in Kokro. Oglasila sprejema iz prijaznosti uredništvo «Gorenjca» (oddelek za inserate, reklame i. t. d. na Florianovem vrtu).

Izlet. Letošnji maturantje iz Kranja so kakor običajno pohiteli dames na vse zgodaj na prijazni Sv. Jošt pod vodstvom razrednika g. Jož. Bučarja in kateheta g. dr. Franceta Permeta. Pri sv. Joštu so se udeležili maše, katero je služil g. dr. Fr. Prne, petje je oskrbel ad hoc sestavljeni zbor osmošolcev. Nazaj grede so se izletniki oglasili v dobroznani gostilni «Pri Končovcu» na Javorniku.

Odhodnica, ki jo je priredila minulo soboto Narodna čitalnica v zvezi z Dramatičnim odsekom

svojemu dolgoletnemu odborniku in igralcu gosp. H. Rebolju, je v vsakem oziru dobro izpadla. Pogrešali smo le malo več meščanstva. Dvorana je bila s cvetjem ozaljšana. Prvi se je v imenu čitalnice zahvalil g. dr. Kušar, drugi g. L. Mikuš. Med zadnjim govorom je izročila gđ. Mara Polakova slavljencu malo darilce, predstavljajoče na stopnicah slonečo žensko, ki ščiti z roko uro. V iskrenih besedah se je zahvalil g. H. Rebolj za izkazano mu čast. G. H. Rebolj nastopi v torek svoje novo mesto.

Ing. dr. Jovo Simić, zastopnik tvrdke E. Gaertner z Dunaja, ki gradi novi savski most pri Kranju, je dobil od bosensko-hercegovinske deželne vlade oblastveno avtorizacijo kot civilni inženir in obenem koncesijo kot stavbeni mojster. Dr. Simić namerava v Dolenji Tuzli v Bosni ustanoviti samostojno stavbeno podjetje, združeno s tehničnim birojem. Iz srca pozdravljamo to slovansko podjetje in želimo vrlemu Srbu dr. Jovo Simiću kar največ uspeha. Upamo, da se mu ponudi prilika, da bo gradil v našem mestu nameravano kanalizacijo.

Novi savski most pri Kranju. Prejšnji teden so pričeli pri novem savskem mostu pri Kranju z betoniranjem obokov. Konstrukcija teh obokov je tudi za strokovnjaka zasimiva. To so namreč takoiimenovani oboki s tremi oklepi (Dreigelenbogen) in sicer je v vsaki opori (Kämpfer) in na vrhu po en sklep, tako da se morejo prosto vrteti polovični oboki v teh treh točkah. Sklepi so prirejani iz najboljšega jekla; njih skupna teža za vse štiri oboke znaša okroglo 35.000 kg (3 $\frac{1}{2}$ vagona). — Betoniranje se vrši na ta način, da je razdeljen vsak obok v 18 delov; oni štirje deli, ki se nahajajo pri sklepih, so armirani z železom. Ti štirje deli iz betona so narejeni iz zmesi 1 : 3, to se pravi, da pride 480 kg portlandskega cementa na en kubični meter peska in gramoza. Ostali deli sestojijo iz betona (Kampfbeton) v zmesi 1 : 5, to se pravi, da pride 280 kg portlandskega cementa na en kubični meter (1 m³) peska in gramoza. Posamezni deli obokov so se betonirali z oziroma na enakomerno posedanje odra. Vsak obok ima v sebi 170 m³ betona. Oder se je usedel pod to težo, ki znaša okroglo 400.000 kg, za 3-0 do 4 $\frac{1}{2}$ centimetre. V smislu tozadevnih predpisov se odri odstranijo šele v šestem tednu.

Vodovod v Kranju. Vodovodna dela so sedaj dogotovljena od kilometra 15-2 Cemšenikarjev studenec do rezervoarja v kilometru 9-261. Dolžina je 5939 metrov, vstevši izpeljavo pod Kokro v km 10-6. Pri rezervoarju in sosednjih vaseh, podaljšanje do Orehovega in do vodnega stolpa izključno mosto čez Kokro, so dela v smeri državne ceste gotova. Tukaj se je položilo do 10.890 metrov cevi. Dela ob studencih, pri rezervoarju in pri vodnem stolpu se bližajo koncu. V Kranju je prvič zapela lopata v torek, dne 25. t. m. ob pol treh popoldne in sicer pri gostilni «Na Bekselj». Dela se bodo nadaljevala na binkoštni torek v mestu samem, na Klancu, Hujah in Rup. Vnanje vasi kakor Tupaliče, Visoko, ki imajo že napravo hišnih vodovodov, dobivajo vodo že iz novega vodovoda.

Ustanovni občni zbor zveze gorenjskih kmetijskih podružnic se vrši v torek popoldne ob eni uri v dvorani hotela «Nova Pošta» v Kranju v prvem nadstropju. Naj se kmetje in posestniki tega shoda obilno udeležijo. Saj se gre za kmečke koristi.

Kmečka zveza za kamniški okraj je imela zadnje nedeljo shod v Vodicih. Kar bi ne pričakovali, je nastopil menda njen načelnik gosp. Valentin Benkovič iz Kamnika proti ustanovitvi zveze kmetijskih podružnic za Gorenjsko. Gotovo žalostno! Iz ljubljanskega «Slovenca» namreč posnemamo, da je protest s tem utemeljeval, da bi se vsaj kmet kranjske okolice gospodarsko ne povzdignil. Kaj takega bi od kmečkih zvez ne pričakovali. Pravi pregovor: pamet je boljša, nego žamet, zato naj bode tudi gorenjski kmet pameten ter se naj stanovsko organizira in združi. Le tako bo imel kak respekt in ugled. Gosp. V. Benkoviča po povabilo javno, naj pride v torek v Kranj zastopat koristi kamniškega okraja. Nas bo prav veselilo, če se spravi tudi v ta okoliš kaj življenja in tekmovalja!

Da ne bode nesporazumljena, javljamo, da se za shod v torek nobena podružnica in noben zasebnik posebej ne vabi. Vsakdo je dobrodošel, z veseljem sprejet. Pripravljalni odbor je sklenil, da se poziv objavi samo v stanovskem listu «Kmetovalcu», in tega se držimo. Vabili smo edipole prvič vse one podružnice, katere so nam bile znane v radovljiškem, kranjskem, kamniškem, okrajnem glavarstvu in v ljubljanski okolici. Na zadnji sestanek, dne 25. aprila so pa bile povabljene samo in edino one podružnice, katere so se izrekle definitivno za ustanovitev zveze. Toliko v blagohotno pojasnilo, ker se dosedaj v listih ni nič pisalo.

K sestanku gorenjskih kmetijskih podružnic piše včerajšnji «Slovenec»: Na binkoštni torek se snuje v Kranju «Zveza gorenjskih kmetijskih podružnic». Babčev fantek, ki bode pri tej zvezi imel prvo besedo, se silno trudi, da jo osnuje po predlogu Lenarčiča. Lenarčič je namreč že predlansko leto predlagal na občnem zboru kmetijske družbe, naj se vse kmetijske družbe preosnujejo v kmetijske zadruge. Ta čas se mu to ni obneslo, zato pa je sedaj poslal svojega adlatusa Babčevega fantka,

naj osnuje najprej zvezo, potem pa spremeni podružnice v kmetijske zadruge. Na ta način upajo liberalci priti na deželi do mečne organizacije. Že dalj časa se čuti iz Ljubljane močan pritisk na gorenjske kmetijske podružnice. Zadnji čas so se snovale kmetijske podružnice po vseh vaseh, kjer so le mogli vjeti par liberalnih čevljarjev. Glavni govornik na ustanovnem shodu bode Gustav Pirc, ki vedno trdi, da ne dela politično. Upamo, da pride tudi Žerjav in Ribnikar, potem so skupaj vsi glavni agrarci. O srečni gorenjski kmet, ki ima take rešitelje! Že iz pripravljalnega odbora, v katerem je par liberalnih učiteljev, vemo, kaj se namerava. Naše somišljenike opozarjamo, da se na ta lim ne vsedejo.

Kaj je s tunelom pri Radovljici? Ta tunel je v tako slabem stanju, da se je bati, da se da se gotovo zdajpazdaj podere. Toda vlaki še vedno vozijo skoz. Sicer zelo, zelo počasi, zato pa tembolj opasnejše in za človeka, ki se pelje v vlak, je to naravnost muka. Država, ki spravlja sto- in stotisočake v svoj žep iz te racionalne proge, cima, da bog pomagaj. Ko bi kak kmet imel slabo brv ali most, po katerem ni varno hoditi, še manj pa voziti, pa je ne bi takoj popravil, zadela bi ga neusmiljena, kruta kazen. Tod pa se vozi dannadan na tisoče ljudi in vendar se železnična uprava upa, tvegati življenje toliko in toliko ljudi. Naj bi merodajni krogi malo podrezali!

Pobegnili je predstojnica Marijine družbe na Breznici, neka Iv. Pristov, ravno na dan desetletne slavnosti ustanovitve nepotrebne družbe. Kaj jo je gnalo med svet? Menda fantje.

Gospod Feliks Stare, grščak na Kolovcu, je dal na razpolago svojim prijateljem lov na divje peteline in sicer s tem pogojem, da daruje vsak, kdor ustrelji divjega petelina, družbi sv. Cirila in Metoda 10 K. Do sedaj je nabral g. grščak že 50 K, katere je podaril družbi. — Gospodu grščaku najiskrenejša zahvala — njegovim prijateljem pa veliko sreče pri lovu na peteline.

Le protežirajte nemškutarje! V Smedniku adaptirajo zvonic farne cerkve. Načrte in proračun je napravila neka neslovenska firma za okroglo 17 tisoč kron. Ker oblast ni dovolila, da se je delo oddalo nekemu mazaču, so delo novič oddali in sicer kar pod roko — kranjski stavbinski družbi, dasi so se za to delo zanimali in stavile ceneje ponudbe razne slovenske tvrdke. V odboru za oddajo tega dela je imel prvo besedo seveda ondotni župnik.

Opšice v kranjskem okraju. V Ratečah pri Škofji Loki je obolelo 2 tretjini šoloobiskujočih otrok na opšicah. — Razširila se je ta bolezen tudi po Drulovki, Bregu, Podrečah in Mavčičah, kjer je bolnih nad 30 otrok. Umrl dosedaj še ni nobeden.

Reprodukcijsko sliko labora v Višmarjih leta 1869 je dal napraviti I. Bonač v Ljubljani. Prodajajo se slike po 3 K v korist Ciril-Metodovi družbi.

V Savi najden utopljenec. Z Jesenic se poroča, da so ta teden našli v Savi utopljenca, ki je bil v vodi že več mesecev. Kjer koga pogrešate, naznanite.

Slovensko društvo v Ljubljani nam naznanja, da se na dan 22. maja 1909 sklicani občni zbor ni vršil, ker ni došlo nanj dovolj članov. Vsed tega se bode vršil nov občni zbor v četrtek, dne 3. junija 1909 ob pol 9. uri zvečer v gostilniških prostorih «Narodnega doma». Vspored ostane nespremenjen. Pričakuje se zanesljive in polnoštevilne udeležbe, da ne bi ostal tudi novi občni zbor nesklepčen.

Kadilnikova kočna na Golici se otvori o Binkoštnih praznikih. Koča je dobro prezimila, in ker so se izvršile v koči še različne preuredbe, bode sedaj kočna vsem zahtevam zadostovala. Oskrbovanje kočje je poverilo Slovensko planinsko društvo dosedanjemu oskrbniku Markežu. Koča je z živili in pijačo že popoluoma založena, in se dobijo tudi sveža jedila, posebno sveže meso. Oskrbnik je že v koči. Ker je sedaj najlepša flora na Golici, naj nobeden prijatelj narave in planinstva ne zamudi posejiti o Binkoštnih praznikih Kadilnikove kočje.

V Škofji Loki je dne 26. maja t. l. umrl g. Ivan Karlin, posestnik in kavarnar, v starosti 27 let. Bil je mož vrlega značaja in vesten pristaš napredne stranke. Kako priljubljen da je bil, pokazal je včerajšnji pogreb, katerega so se razen mnogobrojnega občinstva udeležila tudi društva: «Sokol» katerega ustanovni član in blagajnik je bil ranjki, gasilno društvo in čitalnica z zastavo. Bodi mu blag spomin.

Dijaške ustanove. Od II. tečaja solskega leta 1908/1909 dalje se bodo podelile nastopne dijaške ustanove: Tretje mesto dijaške ustanove Andreja Chróna, letnih 188 K 60 v, ki se od 6. gimnazijalnega razreda začeni more uživati do zvršetka bogoslovnih nauk. Pravico do nje uživanja imajo: a) dijaki iz ustanovnikovega sorodstva; b) učenci se ubogi meščanski sinovi iz Ljubljane, Kranja in Gornjega Grada. Pravica predlaganja pristoji knezoškofjskemu ordinariatu v Ljubljani. — Od drugega razreda ljudske šole dalje na noben naučni oddelek omejena ustanova Marije Hudovernik letnih 188 K. Pravico do nje imajo dijaki iz ustanovni-

kovega sorodstva in če teh ni, dijaki iz Radovljice in potem dijaki iz Kranjskega sploh. Pravica predlaganja pristoji vsakočasnemu župniku v Radovljici. — Drugo mesto na noben naučni oddelek omejene dijaške ustanove Antona Jeralla letnih 219 K. Pravico do nje imajo najprej dijaki iz trga Železniki, potem dijaki iz župnije Železniki in če teh ni, dijaki iz sosednjih far Selce, Zalilog, Sorica in končno dijaki iz okolišča okrajnega sodišča Skofja Loka. Pravica podeljevanja pristoji vsakočasnemu župniku v Železnikih, sporazumno z županom v Železnikih. — Dijaška ustanova Jakoba Mraka, ki je omejena na osem gimnazijskih razredov, letnih 159 K. Dijaki, ki se posvetijo bogoslovnim studijam, morejo ustanovo tudi štiri leta uživati v bogoslovju. Pravico do te ustanove imajo dijaki c. kr. cesarja Franca Jožefa gimnazije v Kranju, in sicer v prvi vrsti sorodniki ustanovnika, potem v Smedniški župniji rojeni dijaki, če teh ni, sploh iz Kranjskega okraja, v tem slučaju pa imajo v Naklem rojeni dijaki prednost. Pravica podeljevanja pristoji ustanovniku župniku Jakobu Mraku v Naklem. — Tretje mesto dijaške ustanove Kristofa Plankelja letnih 68 K 50 v, ki se more uživati med gimnazijskimi nauki pet let, in sicer od 12. do 17. leta. Pravico do nje uživanja imajo ubogi meščanski sinovi iz mesta Kamnika in kadar teh ni, iz mesta Ljubljane. — Na noben učni oddelek omejena Andrej Schurbijeva dijaška ustanova letnih 50 K 15 v za učence in dijake sledečih rodbin: France Vavpetič, Miha Schurbi in Janez Sluga iz Podgorja pri Mekinjah. Pravica podeljevanja pristoji c. kr. deželni vladi. — Na noben učni oddelek omejena Jožefa Sdesharja dijaška ustanova letnih 99 K. Pravico do nje imajo dijaki iz ustanovnikovega sorodstva in če teh ni, dijaki iz župnije Brezovica ali Radovljica. Pravica podeljevanja pristoji c. kr. deželni vladi. — Prvo in drugo mesto od prvega razreda gimnazije ali kake enakoveljavne šole na noben učni oddelek omejene dijaške ustanove Gašperja Susnika letnih 365 K 31 v. Pravico do nje imajo dijaki iz ustanovnikovega sorodstva in imajo v tem slučaju sorodniki iz moskega roda (Susnik) prednost in če teh ni, dijaki, kateri so rojeni: a) v rojstnem kraju ustanovnika (Suha); b) v župniji Predoselje; c) v okolišju okrajnega sodišča v Kranju. Pravica podeljevanju pristoji kranjskemu deželnemu odboru na predlog župana in župnika v Predoseljah in župana v Kranju. — Na noben učni oddelek omejena Neže Bolka dijaška ustanova letnih 191 K. Pravico do uživanja imajo: a) dijaki iz ustanoviteljicega sorodstva, če teh ni, b) dijaki iz fare Jezica pri Ljubljani in če tudi teh ni, c) revni dijaki slovenske narodnosti iz Kranjske. Pravica podeljevanja pristoji c. kr. deželnemu šolskemu svetu v Ljubljani. — Peto mesto na kakem učni oddelek neomejene dijaške ustanove Jurija Töttingerja letnih 118 K za dijake iz fara Vrhnika, Polhov Gradec, Horjul in Bled in kadar teh ni, za dijake sploh. Pravica predlaganja pristoji župniku v Horjulu kot Schönbrunnerjevemu beneficijatu. Prosilci za katero izmed teh ustanov se morajo pri svojih prošnjah navzati po nastopnih predpisih: 1. Prošnje je vložiti najkasneje do 5. junija 1909 pri predstojnem naučnem oblastvu. 2. Kadar kdo prosi za slučaj, da se mu ne podeli določena ustanova, obenem tudi za eventualno podelitev kakšne druge, pod drugačno zaporedno številko razpisane ustanove, mora za vsako pod drugačno zaporedno številko razpisano ustanovo pravočasno vložiti posebno prošnjo; eni prošnji je priložiti potrebne listine v izvorniku ali pa v poverjenih prepisih, druge prošnje pa je opremiti z navadnimi prepisi listin ter navesti, kateri prošnji so priloženi izvorne, oziroma poverjene listine. 3. Prošnjam je priložiti: a) rojstni (krstni) list; b) potrdilo o cepljenih kozah; c) ubožno izpričevalo, iz katerega se dudo pridobitne, imovinske in rodbinske razmere natanko posneti; samo prošnje z dokazanim ubožtvom so proste kolka; d) poslednji dve semestralni izpričevali, oziroma zrelostna, obiskovalna, kolokvijska izpričevala ali izpričevala o prebitih državnih izkušnjah; e) eventualna dokazila pri posameznih ustanovah navedenih prednostnih pravic, zlasti domovinski list ali listino o meščanski pravici, kadar se zahteva določena domovinska upravičenost ali meščanska pravica in detične matične liste ali pristojno kolkovane redovnike, kadar se kdo opira na sorodstva, ki utemeljuje prednost. 4. V prošnjah je, ne glede na navedbe v ubožnem listu, tudi izrečno povedati, kje stanujejo starši, oziroma varuhi prosilčevi, in če prosilec ali kdo izmed njegovih bratov in sester uživa kakšno drugo ustanovo ali javno podporo in v pritrilnem primeru, koliko znaša ta ustanova ali podpora. Prošnje, ki niso v zmislu zgoraj navedenih predpisov opremljene, kakor tudi prošnje, ki niso vložene po predstojnem naučnem oblastvu, ali ki se prepozno vložijo, se ne morejo jemati v poštev.

Narodni trgovalci, obrtniki i. t. d. pozor! Družba sv. Cirila in Metoda namerava letos v svojem koledarju (vestniku) prinesiti pregled vseh slovenskih tvrdk, vseh narodnih podjetij i. t. d. Koledar se razširi po vseh slovenskih pokrajinah, zato je oglašanje v njem velikega pomena. Sprejemali se bodo oglasi od vseh solidnih in strogo narodnih tvrdk. Oglasi so lahko tudi majhni, kakršne prinašajo naši dnevnik in skupnih oglaših. Seveda bodo tudi pristojbine neznatne. Oglasi naj se pošljejo s popolnim besedilom vsaj do

začetka meseca avgusta na pisarno družbe sv. Cirila in Metoda, Ljubljana, Narodni dom.

Postojna je postala mesto. Njega Veličanstvo je premilostno podelilo postojnskemu trgu, ki je po svojih čudežnih podzemeljskih jamah svetovno znan, značaj mesta. Podzemeljski čari, ki so edini na svetu in katere občuduje vsako leto ogromna množica potujočih, pripomogli so do tega, da je vojvodina kranjska za eno mesto bogatejša. Radi tega praznovalo se bode letošnja slavnost v postojnski jami na binokostni pondeljek posebno slovesno. Več godb, med njimi tudi mornarska godba iz Pulja, ki bodo razveselile mnogobrojne obiskovalce v obsežnih, bogato s kapniki okrašenih in čarobno električno razsvetljenih prostorih povzdignile bodo še posebno to slavnost. Tudi za druge raznovrstne zabave ljudstva je bilo skrbjeno. Posebni vlaki vozili bodo ta dan iz Ljubljane, Trsta, Reke in Pole. Jamska veselica se vrši ob vsakem vremenu in je obisk jame, vsled suhih breztežavnih promenadnih potov tudi ob ali po najhujših nalivih omogočen.

Velika pevka slavnost v Ljubljani. Svojo udeležbo pri slavnosti društvene 25 letnice pevskega društva „Slavec“ so nadalje prijavila sledeča društva in korporacije: 27. „Čitalnice“ pevski zbor v Spodnji Šiški, korporativno; 28. „Delavsko bralno društvo“ v Idriji, korporativno; 29. „Narodna čitalnica“ v Škofji Loki, po deputaciji; 30. „Kolo“, hrvatsko pjevačko društvo iz Zagreba, korporativno ali po veliki deputaciji; 31. „Hajdrih“, pevsko društvo na Proseku, korporativno; 32. „Narodno ženstvo“ v Ljubljani, sodelujoče pri slavnosti; 33. „Ustredni jednota zpěvačských spolku češkoslovanských“ v Pragi, po častnem odposlanstvu; 34. „Savez hrvatskih pjevačkih društava“ v Zagrebu, po častnem odposlanstvu; 35. „Zveza slovenskih pevskih društev“ v Ljubljani, po častnem odposlanstvu; 36. „Združena tržaška in okoličanska društva“, Trst, po častnem odposlanstvu. Nadaljevanje prijavljenih društev prihodnjič. Dosedaj navedena društva prispo skoraj izključno s društvenimi zastavami na slavnost, a v mešanem zboru pevskega društva „Hajdrih“ iz Proseka nastopijo dekleta v narodni noši tržaških okoličank. Slovenke širom naše domovine, posnemajte jih, in pridite tudi ve v slikovitih naših narodnih nošah. Ona bratska društva, katera še niso prijavila svojo udeležbo, vabimo, naj blagovole to čimprej ukreniti, čas jako hitro poteka in slavnostni dnevi so skoraj pred durmi. Slavnost zavzema kakor je razvidno že iz dosedanjih prijav čimdalje širšo podlago. Kakor delujejo bratje Čehi za čimnajvečjo udeležbo, tako je ukrenil upravni odbor „Savez hrvatskih pjevačkih društev“ ponovno pozvati vsa hrvatska pevka društva, da se udeležijo tem mnogobrojnejše „Slavčeve“ slavnosti, kakor tudi, da bi vsa hrvatska pevka društva, v kolikor bode že mogoče, nastopila v Ljubljani skupno v enem hrvatskem zboru. In ve slovenska društva, po hitite v slavnostnih dneh polnoštevilno v Ljubljano, da se v bratskem objemu navdušimo za nadaljno naše narodno delovanje.

Trojni umor v Galiciji. V vasi Lopusna v Galiciji je našel nočni čuvaj, ko se je vračal iz službe, celo svoje družino, mater, ženo in otroka z razklanimi glavami v sobi. Sumi se, da jih je umoril kmet Lucysin, s katerim se je čuvaj tožaril radi dveh njiv.

Skrivnosten umor. V Monakovem se je nastanil v privatnem stanovanju neki Paul Löstsz iz Amerike. Cel dan je čepel doma. Drug dan ga je obiskal 33 letni mož, zaklenil se z njim v sobo, zapustil je čez dobro uro, po stopnicah izgubaval razne papirje iz žepa, katere mu je pomagala gospodinja pobirati in odnesti. Kmalu je pa gospodinja zapazila, da je njen gost zastrupljen. V njegovih kovčkih so dobili vse polno denarja, zlata, ur in raznega orodja za ulome. Do sedaj še ni dognala policija, ne kdo je Löstsz, ne kdo je njegov morilec.

Naznanila

telovadnega društva „SOKOL“

z ženskim oddelkom v KRANJU.

Bratje Sokoli!

V nedeljo, dne 6. junija 1909 se vrši izlet našega društva v Zabnice. Tam se snidemo tudi z bratskim društvom „Sokol“ v Škofji Loki, kjer priredita obe društvi javen nastop. Natančnejše o tem boste razvideli iz okrožnice.

Bratje! Obisk telovadbe je od meseca septembra lanskega leta vidno pojomal. Med Vašimi vrstami je zavladala mlahnost, malo jih je, ki bi redno pohajali v telovadnico, nikogar pa ni med Vašimi vrstami, ki bi z navdušenostjo in sokolsko vztrajnostjo agitiral za rednejše pohajanje v telovadnico. Vaditeljski zbor Vam tem potom naznanja, da je drugi teden vsak dan odprta telovadnica od pol 9. ure zvečer naprej. S tem Vam je dana možnost, da vadite cel teden proste vaje katere se bodo izvajale pri javnem nastopu v Zabnici. Pričnite pa tudi neutrudljivo agitirati, pripeljite s seboj nove člane-

telovadce in zbudite iz trdnega spanja one telovadce, kateri so lansko leto jeseni zapustili naše vrste. Upajoč, da ustrezete tej opravični želji in daste odgovor na ta poziv s tem, da pričnete redno telovaditi in agitirati za večji in rednejši obisk, Vam kliče

„Na svidenje“ v telovadnici

Vaditeljski zbor.

Zgodovinski in sloystveni pregled za prih. teden:

30. maja. — 1416. V Konstancu sežo Hieronima iz Prage. — 1424. Bitka pri Lipanah. — 1431. V Rouenu sežo Devico Orleansko. — 1635. Mir, sklenjen v Pragi. — 1640. † Slikar P. P. Rubens. — 1778. Francoski pisatelj Voltaire. — 1814. Sklene se prvi pariški mir. — 1873. † Pesnik Franc Serafin Cimperman v Ljubljani.

31. maja. — 1509. † Skladatelj Jožef Haydn, stvaritelj simfonije in modernega oratorija. — 1878. Potop ladje „Grosser Kurfürst“.

1. junija. — 1485. Kralj Matija (Korvin) zasede Dunaj in Dunajsko Novo Mesto in postavi svojo prestolico na Dunaju. — 1854. † Prva slovenska pisateljica in pesnica Josipina Tarnogradska-Tomanova v Gradcu. — 1901. † Pisateljica Pavlina Pajkova v Ljubljani.

2. junija. — 1155. Arnolda iz Brescie sežo na grmadi. — 1800. Napoleon Bonaparte osvobi Milan. — 1848. Slovanski shod v Pragi. — 1878. Dr. Nobiling napade nemškega cesarja Viljema I. — 1882. † Garibaldi.

3. junija. — 1045. Henrik III. premaga Ogre ob Rabi. — 1740. Friderik Veliki odpravi torturo. — 1778. † J. J. Rousseau.

4. junija. — 1701. † Rüdiger pl. Starhemberg, slavni branitelj Dunaja leta 1683. — 1745. Ruski kralj Friderik II. premaga Avstrijce pri Hohenfriedbergu. — * Pisatelj Viktor Eržen na Razdrtem. — 1859. Nesrečna bitka Avstrijcev proti Francozom pri Magenti.

5. junija. — 1568. Grofa Egmont in Hoorna umorjena. — 1799. Nadvojvoda Karol premaga Francoze pri Cürihu. — 1826. † Skladatelj C. M. Weber. — 1867. † Botanik Andrej Fleischmann v Ljubljani. — 1880. † Politik in pisatelj dr. Radoslav Razlag v Brezicah.

Godovi prihodnjega tedna:

30. Milica; 31. Bajslav; 1. junija. Fortunat, Bogoslav, Deva, Radovan; 2. Velimir, Ljuba, Radislav; 3. Klotilda, Nadina, Radoslava, Vrativoj, Vladimir; 4. Kvirin, Dika, Milajka, Prokep; 5. Bonifacij, Pribisav, Dobromil.

Sejmi prih. teden na Gorenjskem:

1. junija v Radovljici (za blago in živino); 2. v Motniku.

:: Našim rodbinam priporočamo ::
Kolinsko cikorijo!

Zlate svetilnje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Nab oíše kosmetično zobočistilno sredstvo

Seydlin

izdelovatelj
O. Seydl

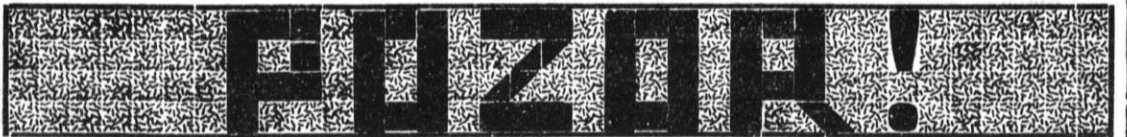
Ljubljana, Spital.-Stritar ul. 7

77 52-5
Dobi se
v
letarni
Šarbnik

Vsak dan sveži

SLADOLED vseh vrst

151 3-1

se dobi v kavarni „Prešern“ - Ljubljana.

POZOR! SLOVENSKO PODJETJE! POZOR!

Slavnemu občinstvu se uljudno priporoča dne 11. februarja 1909 na novo otvorjena **velika manufakturna trgovina**

Franc Souvan, sin - Ljubljana
v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu št. 22.

80 48-18

Slovenci!

Kupujte in zahtevajte le najboljše čistilo (krema) za čevlje in usnje v prid

družbi sv. Cirila in Metoda

katero se dobi vedno le v trgovini

J. Kušlan v Kranju.

V Newyork
Canada
Juž. Ameriko

Odhod iz Ljubljane vsak torek.

Pozor!!

12 52-40

Samo 6 dni

vozijo francoski brzoparniki **La Provence, La Savoie, La Lorraine in La Touraine** iz Havre v Newyork. **Najkrajša črta.**

Veljavne vozne listke in brezplačna pojasnila daje konc. potovalna pisarna

Ed. Šmarda, Ljubljana

Dunajska c. 18, nasproti znane gostilne „pri Figovcu“.

Steckenpferd
lilijino mlečno milo

58 42-16

Najmlejšje milo za kožo
:: kakor tudi za pege. ::

Dobiva se povsod.

Od c. kr. namestništva oblastveno dovoljeni urad za revizijo in reklamacijo tovornih listin vseh vrst in pisarna za poizvedbo tarifov

L. Jandl
Trst

prevzame brezplačno revizijo vseh tovornih listin proti 30% deležu najdenih diferenc.

Doposljite nam torej takoj franko vaše tovrne listine letošnjega leta in v treh dneh dobite poročilo o rezultatu revizije.

14 52-28

Loterijska srečka dne 23. maja t. l.
Trst 31 77 8 85 6

Zaradi ogromne zaloge sveže naj-
modernejše
spomladanske in poletne konfekcije za dame,
gospode, deklice, dečke in otroke prodaja že pri-
četkom sezije tudi pod lastno oson.

Na zahtevo pošiljam na deželo tudi brez povzeta.
Naročila po meri za dame in gospode bodo najhitreje
n najfinejše izvršena na Dunaju. 103 8-8

„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

Zobotehnični atelje
Oton Seydl
v Roosovi hiši nad prodajalno
v Kranju.

ZOBOVJA, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali
brez nebna plošče, iz KAVČUKA, kakor tudi ZLATA, dalje
VRAYNALNICE in OBTURATORJI se izvršujejo po NAJ-
NOVEJŠIH METODAH. 78 52-21
Sprejemne ure vsako nedeljo in ponedeljek
od 8. ure dopoldne do 5. ure popoldne.

Vir zdravja so brezalkoholne pijače
med katerimi zavzemajo iz **Maršnerjevih**
Šumečih limonadnih bonbonov
(okus malin, citron, jagod, Ješenj in češminj)
napravljeni 97 10-9
ŠUMECE LIMONADE
prvo mesto. — Samo pristne, ako imajo to varstveno
znamko. Letna poraba več kot 40 milijonov komadov.
Edini izdelovalec: **Prva češka akcijska družba**
orientalskih slaščic in tvornic čokolad
K. Vinograd, prej A. Maršner.
Glavna zaloga na
Dunaju:
Josip Katz Vl., Theobaldgasse 4

Največja
tovarniška zaloga
slamnikov

za dame prazni	od K	1.—	naprej
„ „ lišpani	„ „	3.—	„
„ gospode	„ „	—80	„
„ deklice	„ „	—60	„
„ dečke	„ „	—40	„

Prepričajte se o znatno nizkih cenah!

Za gospode vedno v veliki iz-
berbi od najcenejše do najfi-
nejše izbere. 127 18-7
Cene brez konkurence! Postrežba znano solidna!
Na debelo in drobno pri
Antonu Adamiču
KRANJ, Glavni trg
modna, galanterijska in no-
rimberška trgovina,

Naznanilo in priporočilo.

Specijaliteta
Dvakrat na teden ribe.

Podpisani naznanjam slavnemu p. n. občinstvu v mestu kakor tudi na de-
želi, da sem prevzel z dnem 15. majnika t. t.

gostilno in hotel „Štemarje“ v Škofji Loki.

Ker imam veliko zalogo vina, je naravno, da bodem točil le fina, pristna,
domača vina, kakor tudi priznana domače pivo iz pivovarn v Škofji Loki in
Mengišu. Ob vsakem času se bodo dobivala topla in mrzla ukusna jedila.
Imam tudi na razpolago 15 sob, opremljenih z najmodernejšimi zahtevami, kakor
kopel, električna luč, vodovod i. t. d., kot prenočišča. — Za voznike je pripravljen
lep, zračen hlev. Za poletni čas bo služil v udobnost cenj. gostov tudi senčnat vrt.
Za dobro postrežbo kakor tudi za nizke cene sem in bodem vedno skrbel,
zategadelj upam, da bodem kot dolgoletni gostilničar si pridobil tudi na svojem
novem mestu obilo cenj. obiskovalcev.

Za mnogobrojni poset se najuljudneje priporoča
Fran Rožič
bivši gostilničar kolodvorske restavracije v Kranju.

Specijaliteta
Dvakrat na teden ribe.

Josip Pogačnik

krojaški mojster v Radovljici
priporoča cenjenemu občinstvu
svojo delavnico v izdelovanje vseh vrst
oblek za gospode, uradniških uniform,
salonskih, turistovskih in loyskih oblek
ter ogrinjal.
Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega
in brnskega sukna. — Naročila se izvršujejo
po najnovejšem kroju točno in ceno ter se
sprejemajo popravila.
Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih sukenj.
Zajamčena je vestna izvršitev naročenega dela na-
tančno po meri in izbranim kroju ter po želji na-
ročnika. — Kdor si želi nabaviti elegantne, fine,
obenem trpežne in vsem zahtevam ustrezajoče obleke,
naroči si jih naj pri tej tvrdki in postal bo stalen
naročnik. 86 52-12

Keil-ov lak 139 6-4

najboljši lak za tla iz mehkega lesa.
Keil-ova bela prevlaka (glazura) za umi-
valne mize 90 vin. Keil-ov lak za zlatenje okvirjev 40 vin.
Keil-ova pasta za čevlje po 30 vin. Keil-ovo leščilo za pode 90 vin.
Keil-ov lak za klobuke v različnih barvah.
ima vedno v zalogi trvdka **Franc Dolenz v Kranju.**
Črnomelj: Anton Zurec; Ljubljana: Leskovic & Postojna: Anton Ditrich.
Idrija: Val. Lapajne; Meden. Radovljica: O. Homann.
Kamnik: Ed. Hajek. Novo mesto: I. Picek. Škofja Loka: M. Zigon.
Kočevje: Franc Loy. Zagorje: Rih. E. Mihečič.

Slovinci, ne zabite družbe
SV. CIRILA IN METODA

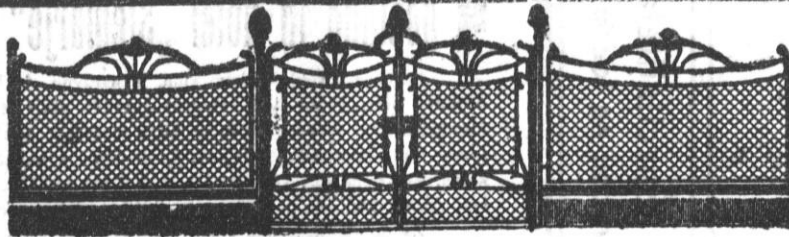
Zaloga vsakovrstnega
lesenega, železnega
in poblazinjenega pohištva
Puc & Comp.
v Ljubljani, v Kolizeju, na Marije Terezije cesti št. 11

OKLIC.

Po soglasnem sklepu upniškega odbora se bo prodajalo v kourkurzni sklad Ivana
Auerja, trgovca v Tržiču, spadajoče
manufakturno, špecerijsko in galanterijsko blago
kakor tudi zaloga čevljev potom
javne dražbe
pričenši dne 1. junija 1909 vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne.
Blago se bo oddajalo kakor je popisano v inventurnem zapisniku proti gotovemu
plačilu brez jamstva za kakovost.
V TRŽIČU, dne 27. maja 1009.
Matija Marinček
c. kr. notar kakor upravnik.

Pozor! Zidarji in stavbeni podjetniki! Pozor!

Portland-in roman-
cement vedno sveži
za izdelovanje ce-
mentne strešne ::
opeke, za zidanje
najspesobnejši, tra-
verze, trsje za obli-
janje stropov, cevi
iz kamensčine, ::
cevi za vodovode,
strešne lepenke in
druge za stavbe po-
trebne predmete po
najnižjih cenah. ::

„MERKUR“ - Peter Majdič, Kranj

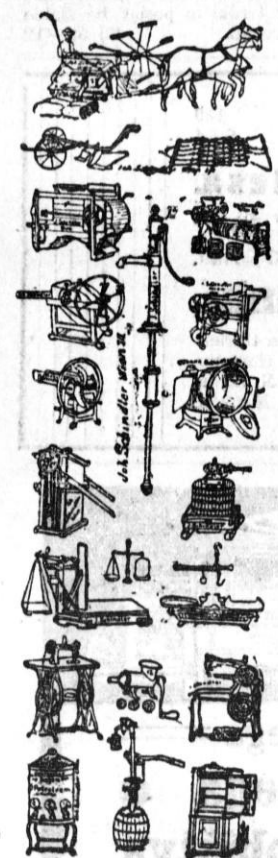
trgovina z železnino in špecerijskim blagom.

Portland-
in roman-
:: cement.
Traverze.
Cevi za vo-
:: dovode.

Tovarna za gospodarske stroje
isče 141 5-3
pridne, solidne potnike.

Cenj. ponudbe pod „U. U. 5“ na **Henrika Schaleka, Dunaj I., Wollzeile 11.**

Ivan Schindler, Dunaj III./1. pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe, kot:

mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice za trsje, poljska orodja, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamo-reznice, stroje za rezanje repe, stiskalnice za seno, mline za golanje, kotle za kuhanje klate, sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnice, železne cevi, vodovode i. t. d.

Od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah: ravnotako vse priprave za kletarstvo, sesalke za vino, medene pipe, gumijeve ploče, konopljene in gumijeve cevi, priprave za točenje piva, skrinje za led, priprave za izdelovanje sodavode in penetih se vin' stroje za sladoleđ, mline za kavo, dišavo i. t. d., stroje za delanje klobas, tehtnice na drog, namizne tehtnice, stehrske tehtnice, decimalne tehtnice, tehtnice za živine, železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestavov, stroje in orodja za ključničarje, kovače, kleparje, sedlarje, pleskarje, vse pod dolgoletnim jamstvom po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke. Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno in franko. Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku. Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Piše naj se naravnost: 94 20-5

Ivan Schindler, Dunaj III./1. Erdbergstrasse 12.

Naznanilo in priporočilo.

Podpisani uljudno naznanjam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da bom otvoril 147 3-3

dne 30. maja 1909

lep senčnat vrt s krasnim razgledom in popolnoma novim kegljiščom v Kranju hiš. št. 26.

Točila se bodo raznovrstna le pristna domača **vina** in izborno menگیško **pivo**. Istotako se bodo vedno dobivala okusna **jedila**, kakor tudi **prenočišča**. Skrb-ljeno bode vedno za skrbno postrežbo ter se najuljudneje priporočam z odličnim spoštovanjem

Franc Kuralt.

Zobozdravniški atelje
dr. Edvard Globočnik

v Kranju 1 52-38

Je od 16. septembra 1908 slav. občinstvu na razpolago

vsaki dan in tudi v nedeljo.

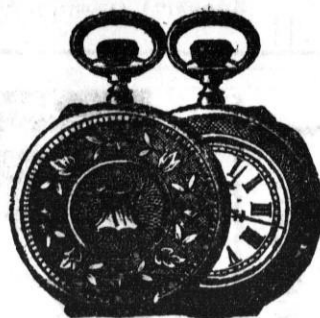
Dobro ohranjen

otroški voziček

se proda. 145 3-3

Kje? pove upravništvo «Gorenjca».

5 52-46

Največja trgovina na Gorenjskem.

Rudolf Rus
urar v Kranju
poleg lekarno.

Ustanovljeno leta 1885.

Velika zaloga vsakovrstnih ur, zlatnine in srebrnine ter optičnih predmetov. Popravila točno in ceno. Najnižje cene. Priznana izborna blago.

Eternit Škrilj

zelo trpežen strešni krov.

Samoprodaja za kranjski in tržiški sodni okraj pri tvrdki
„Merkur“ - Peter Majdič, Kranj.

„Termos“ steklenice

Obdrže 24 ur neizpremenjeno temperaturo mrzle kot gorke vsebine. Turistom in lovcem zelo priporočljive.

„Merkur“ P. Majdič Kranj